СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. — Ч. 142. Джерзи Сіти, Н. Дж., вівторок, 19 червня, 1934. VOL. XLII. No. 142. Jersey City, N. J., Tuesday, June 19, 1934. THREE CENTS.

ЮНІЇ ГОТУЮТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ З АДМІНІСТРАЦІЄЮ РУЗВЕЛТА

ЗАЛІЗНОДОРОЖНІ ЮНІЇ НЕЗАДОВОЛЕНІ З ЗАТЯГАННЯ КОНГРЕСОМ ЗАКОНА ПРО ПОШИРЕННЯ „НЕЩЕНЕЛ РІКОВЕРІ АКТ" НА ЗАЛІЗНОДОРОЖНЕ РОБІТНИЦТВО.

ВАШИНГТОН. — Керівничий комітет шісnaцятьох залізнодорожно-робітничих юній постановив ще раз рішучо домагатися від Білого Дому та від лідерів конгресу, щоб додатковий закон про поліпшення стану залізнодорожного робітництва був ухвалений в біжучій сесії конгресу. Коли конгресмени не виконають своїх обіцянок підтримати домагання робітничих юній, то тоді юнії мають розпочати боротьбу з ними.

В пляні юнійних лідерів лежить організація в ріжних конгресових районах юнійних комітетів, які поведуть агітацію проти поновного вибору тих конгресменів, котрі не виконали своїх обіцянок супроти робітництва. Приняття законопроєкту конгресмена Вагнера про право президента призначати спеціяльні комісії для врегулювання страйків не задовольняє залізнодорожних робітників.

ДЕРЖАВНА ПОЗИЧКА НА БУДОВУ И ПЕРЕБУДОВУ ДОМІВ.

ВАШИНГТОН. — Сенат ухвалив закон про асигнування 3,200,000,000 долярів для позичок на будову нових і перебудову старих будинків приватними підприємцями. Уважають, що використання цих кредитів відновить будівництво в Америці, що дасть працю пятьом міліонам робітників.

Для розділення цих кредитів, а також для впровадження певного пляну в будівництво призначиться спеціяльного адміністратора. Позички будуть видавати короткотермінові від двох до пятьох років і довготермінові до двацятьох років.

ОДНА ШЕСТА ЧАСТИНА НАСЕЛЕННЯ АМЕРИКИ ЗНАХОДИТЬСЯ НА ДЕРЖАВНОМУ УТРИМАННЮ.

ВАШИНГТОН. — Конгресмен Тейбер каже, що за останній рік скількість родин, які в той чи інший спосіб отримують підтримку від держави, збільшилося на 800,000. Скількість державних урядовців збільшилася на 652,621. Додаючи до того всі способи державної допомоги, Тейбер стверджує, що одна шеста частина всього населення Злучених Держав отримує допомогу від держави, або цілковито знаходиться на утриманню держави.

ДОМАГАЮТЬСЯ УСУНЕННЯ НАЧАЛЬНИКА НОВІТРОВОЇ ФЛЬОТИ.

ВАШИНГТОН. — Конгресова комісія, що досліджує становище у воєнній повітровій фльоті, постановила домагатися від секретаря війни негайного звільнення з посади генерал-майора Фавлоіса, начальника штабу повітрової фльоти. Комісія признала його некомпетентним, невідповідальним, нетямущим і т. д.

Як відомо, ця комісія була зорганізована тоді, коли гинули один за одним військові летуни, перевозячи почту, після скасування державних контрактів з приватними повітровими компаніями.

ЗНОВУ КРОВ НА КУБІ.

ГАВАНА (Куба). — Революційна організація, якої представники ,тепер знаходяться при владі влаштували вісімдесять-тисячну маніфестацію. Серед маніфестантів було багато жінок і дітей. Коли вони безпечно чекали біля парку наказу рушати в похід, на вулиці зявився великий автомобіль, з якого посипалися стріли в натовп.

Узброєні члени революційної організації почали відстрілюватися й убили, а потім спалили разом з автомобілем трох напасників. Четвертий умирає в шпиталі. Всі вони належать до радикальної групи. Разом з напасниками вбито 13 осіб і 60 поранено. Автомобіль мав дозвіл стейту Ню Йорк, Злучені Держави.

ІНСЦЕНІЗУВАЛИ ВБИВСТВА.

НЮ ЙОРК. — Тут арештовано банду з шістьох осіб, яка останнього року „заробила" більше як 100,000 долярів, інсценізуючи вбивства. Банда заводила знайомства з ріжними особами, що мали якісь гроші. Потім втягала своїх знайомих до участи „в убивстві", яке вони інсценізували при помочі сліпих набоїв та фарби для маркування крови.

Потім поневільних „учасників убивства" арештували „детективи", члени банди. Зпід „арешту" вони „відкуплювалися" значними сумами. Тепер поліція розшукує тих, кого ця банда ограбила.

НОВА РЕКРУТАЦІЯ НА ЛІСОВІ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Більше як 100,000 молодих людей приймуть знову до праці в консервуванні державних лісів. До 1 липня мають бути звільнені з тих робіт усі ті, що перебули на роботах один рік.

СУД ЗА ВБИВСТВО ЕПИСКОПА.

На нюйорській розправі проти 9 Вірменів, обвинувачених за вбивство вірменського архиепископа Турілна, ставав як свідок старий сотрудник вірменської церкви, Гарабед Задігіян. Він показав на обвинуваченого Матіоса Лейлегіяна як на того, що вдарив єпископа в живіт великим, двосічним різницьким ножем. Свідок має штучне горло й зізнавав ,так тихо, що перекладач часто не міг його чути, й свідок мусів писати свої відповіди на папері.

КРІВАВА ДРАМА.

Крівава драма розігралася в Познані на вул. Шкільній. Чоловік одної адвокатської мундантки ствердив, що його жінку баламутить якийсь Качмарек. Справу рішив поладнати револьвером і, зустрівши його на вулиці, стрілив до нього. Однак був кепський стрілець, бо замісць свого суперника поцілив свого судового аплікантa, що переходив вулицею. Справою занялася поліція.

НАЙДОВНИЙ НІМЕЦЬКИЙ ВОДОТЯГ.

Великий німецький порт Брема не має доброї води до пиття, бо вода, черпана з ріки Везери, щораз більше занечищена брудними відпливами з фабрик, які знаходяться вздовж ріки. А що верчення в околицях міста не виказали також доброї води, то управа міста рішилася спровадити воду з далеких гір Гарцу. Отже будують рури на просторі 200 км., що будуть доставляти місту 5 міліонів кубічних метрів води річно. З кінцем цього року цей найдовший німецький водотяг буде готовий і Брема дістане нарешті добру воду до пиття.

ЧОЛОВІК, ЩО ДОКОНАВ 2,365 ОБМАНІВ.

У Найзальці (Німеччина) арештувала поліція обманця Айзельта, який підчас слідства признався, що в Німеччині й інших европейських державах доконав 2,365 обманів. Про „діяльність" обманця свідчить найкраще факт, що поліція виcлала до 200 міст, у яких він перебував, запити, якого роду обманів допустився Айзельт. У звязку зі схопленням Айзельта переслухають около 3 тисячі пошкодованих. Айзельт послугувався сотками ріжних прізвищ і тому годі устійнити, чи він називається так, як подає, чи може інакше.

ГРІМ ПРИВЕРНУВ ЗІР СЛІПІЙ ДИТИНІ.

В англійському селі Міклетвейт відзискала нагло зір 4-літня сліпа від уродження Мюріель Ферндей у хвилині, коли в часі бурі грім ударив у дерево коло дому. Незвичайним явищем занялися лондонські лікарі.

ВІДКРИТТЯ, ЩО ХОРОНИТЬ ПЕРЕД ЗАПАЛЕННЯМ ЛЕГЕНІВ.

Лавреат нагороди Нобля в ділянці хемії за 1929 р., шведський професор Ф. Айлер, відкрив у соку цитрини й інших овочів нову субстанцію, що хоронить людський та звірнинний організм перед запаленням легенів. Субстанція виявляється разом з вітаміном як антишкорбутова, але не є з нею ідентична.

ТУНЕЛЬ ПІД НАЙВИЩОЮ ГОРОЮ ЕВРОПИ.

Найбільш актуальною проблемою французьких інжинірів є побудувати тунель під найвищою горою Европи, Мон Бляк, високою 4,810 м. Цей тунель лучитиме Францію з Італією й вкоротить подорож на одну добу.

Що правда, то вже тому 100 літ були думки пробити тунель під Мон Бляк. 1836 року французький інжинір Сосір задумував повести тунель для возів. Пізніше, вже 1860 р., самий цісар Наполеон III. хотів будувати такий тунель. Тоді думали вже будувати тунель і для залізниці, що в Англії зачала ставляти свої перші „кроки".

Але це все були лише проєкти й такими осталися ще в році 1880 і 1903, коли і міністри державних робіт захопилися ними.

Під теперішню пору хочуть збудувати тунель для залізниці й авт. Принесло би це біля 18—20 міліонів франків на рік зиску! Кошти будови обчисляють на 300 міліонів франків. Всежтаки будова оплатилась би.

У новому тунелі було би 4 шляхи; посередині йшли би дві залізничі рейки для поїздів, що їхали би з Франції і з Італії. Біля рейок тягнулись би дві дороги для авт. Довжина тунелю числилаб не цілих 13 км. Був би це четвертий довжиною тунель Европи, по тунелях: сімплоньському (у Швайцарії 19,730 м.), готардському (у Швайцарії 14,990 м.) і лечберському (у Швайцарії, 14,606 м.).

ПОКАРАНО ДУХОВНИКА.

Торонтонський часопис „Мейл енд Емпайр" доносить з Кірк Лейк, Онт., що суддя Ейткінсон покарав духовника укр. прав. церкви, А. Кущека, карою $20 або арештом 30 днів за це, що він ударив одного зі своїх парохіян, Роя Свелєрика. Духовник заплатив грошеву кару.

ТРАГІЧНІ НАСЛІДКИ ЖАРТІВ.

В селі Грушово, кобринського довіту, 17-літній Микола Ляшко, маніпулюючи залишеним револьвером батька, вистрілив через необережність. Куля трапила в 7-літнього хлопця Логійького, що припадково був у помешканні. Нещасний хлопець по кількох годинах помер.

УЧЕНИКИ ОБКРАДАЛИ ЦЕРКВУ.

В лютім і березні ц. р. обкрадали часто церкву в Ясах. Парох обвинувачував дяка Даскала, але цей дав знати поліції, яка стала глядати за вломниками. Довший час годі було їх знайти. Аж на днях Даскал підійшов спритно ученика VI кл. народньої школи, 13-літнього Евгена Моряну, який признався до вини. На поліції він видав своїх спільників, а саме І. Чоботаря, уч. VII кл. і Думітру Пана, уч. III кл. Справою занялася прокураторія.

ГИДКИЙ ЗЛОЧИН.

В Курниках коло Львова доконано гидкого вбивства. Парубок Іван Прицко напав у хаті на 42-літню Феську Юськів, якраз у хвилі, коли вона молилась, і прохолов її кілька разів ножем. Злочинця арештовано, а Юськову відвезли до лічниці.

КИТАЙСЬКА КАРА ЗА ПРОДАЖ НАРКОТИКІВ.

В Нанкіні арештувала поліція кількох торговців, що продавали наркотики. Довідавшися про це, командант поліції не казав навіть переводити слідства і приказав усім злочинцям стяти голови. Після екзекуції на мурах міста появились оповіщення, що кожного, хто продаватиме наркотики, стріне така сама кара.

ВКРАВ, ДІСТАВ В ШКІРУ І ПОВІСИВСЯ.

В селі Частки на Виленщині 15-літній Володимир Пачковський вкрав у господаря, в якого служив, 120 зл. Господар пожалівся його братови, а цей відобрав у Володимира гроші і трохи його побив. Тому, що з нього почали знайомі сміятеся, що він злодій, амбітний хлопець так цим перенявся, що пішов до стодоли і повісився.

ЩО МОЖЕ ЗАЗДРІСТЬ.

На вулиці Монастирській на Засяні в Перемишлі стрілив вечором Омелян Фридинський до учня 7. гімн. кл. Романа Ділети, що йшов з ученицею 4-го року семинарії, Ольгою Крижановською. Із трох куль одна ранила легко Крижановську, а дві інші попали в її товаришa. Одна куля пробила язик і вибила два зуби, а друга застрягла в шиї. Коли студент і учениця попадали на землю, Фридинський, думаючи, що їх убив, стрілив до себе, але ранився тільки легко. Опісля пустився на втікача, аж зловив його один залізничий робітник і передав поліції. Причиною замаху була заздрість.

З ВДЯЧНОСТИ ДОГОРИ — І НА ЗЕМЛЮ.

З Варшави повідомляють про трагічно веселий випадок, що трапився при вул. Покій 25. Підчас переводження ексмісії трапився дуже рідко стрічальний випадок, що господар відкликав ексмісію, коли побачив, що комірника з малими дітьми викинули на вулицю. На місці ексмісії зібралася велика юрба людей, зробила власникови камениці за це велику овацію та почала його підкидати на руках догори. Та пех хотів, що власник упав на камінну доливку і розбив собі сильно голову, а незалежно від того лотовкся на цілому тілі так, що мусітиме полежати кілька днів у ліжку. Оттак то заплатив господар за своє добре серце.

НЕМА СЛОВА „ЯПОНЦІ" ТІЛЬКИ НІППОНЦІ.

Японський уряд доручив своїм закордонним представникам, щоби покинули назву „Японія" і „японський", а вводили в чужих краях рідну назву „Ніппон", „ніппонський", бо тільки тих назв уживають з давен-давна в... „Японії". Ніппон значить — родом із сонця або дитина сонця. Славний італійський подорожник (родом з Венеції), Марко Польо, був у 1275 р. (що тоді їшов теж через Україну) в Пекіні, що тоді називався Камбалук. Там чув про Ніппон. Але він переняв китайську вимову Жіпон, а передав по італійськи Япон. Французи опісля вимовляли Жапон, Англійці Джапан, а Славяни Япон. Поправді має бути — Ніппон.

ТРЕБА НАДІЯТИСЯ ЩЕ БІЛЬШИХ РЕПРЕСІЙ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

ЛЬВІВ. — У звязку з убивством польського міністра внутрішніх справ, Бронислава Перацького, розпочато по цілій Галичині нову нагінку за українськими революціонерами. Нема сумніву, що Польща використає цей момент для дальшого нищення культурного й економічного українського життя. На раді польських міністрів у Варшаві рішено повести сильну кампанію проти всіх радикальних елементів, як теж завести в Польщі знову концентраційні табори, до яких відсилатимуть усіх тих, котрих поліція вважатиме небезпечними для публичного спокою. Те міністерське зарядження буде пристосоване, як це бувало досі, в першу чергу до всяких відрухів українського життя, бо ті відрухи вважає польська влада нарушенням публичного спокою.

ВБИВНИКІВ НЕ ЗНАЙШЛИ.

ВАРШАВА. — Поліція не може впасти на слід убивників міністра Перацького, для котрого приготовано величавий похорон, в якім возьмуть участь найвищі державні достойники та дипльоматичні представники чужинецьких держав.

КАЖУТЬ СОБІ В ОЧІ НЕПРАВДУ.

ТОКІЮ (Японія). — Представник совітської влади зложив в японськім уряді заяву, що він не бачить в совітсько-японських відносинах нічого такого, що моглоб довести до війни між Совітами і Японією. Такесаме повторив представник японського уряду. Та поза тими формальними урядовими заявами ніхто не вірить у можливість задержання приязних відносин між Совітами і Японією.

НЕ ЙДЕ ТАК ЛЕГКО З ФРАНЦУСЬКО-СОВІТСЬКИМ ЗБЛИЖЕННЯМ.

ПАРИЖ. — Франція не хоче наразити собі цілковито Польщі й таки не підпише мілітарного союза з Совітами, бо Польща є проти цього. Тепер Совіти думають над іншим способом прихилення Франції на свою сторону.

ЗА ПРАВО КРИТИКИ.

БЕРЛІН. — Два визначні націвські лідери забрали слово в справі свободи слова. Більш радикальний д-р Павло Ґебельс, міністер пропаганди, виступив проти тих, що у всім добачують тільки зло й невдачу. Він признає право критики Гітлера й політики наців тим, котрі є в рядах партії й докладають усіх сил, щоби здійснилася програма й ідеї партії. А заступник канцлера, фон Папен, більш консервативний, говорив, що тепер треба серіозної критики в пресі, бо інакше життя завмре. Молоді революціонери, казав він, уважають реакцію і консерватизмом кожде слово критики, не зважаючи на те, що між тими, котрі критикують, є активні одиниці, котрі ревно сповняють свої обовязки.

Дійсним бажанням наців є створити новий тип аристократів духа, таланту й благородного характеру. Тимчасом у ряди наців зачинає входити дух Маркса й колективізму, прошитий матеріялізмом. Німецький нарід, говорив він далі, не зможе знести великого тягару, яким його обтяжено, якщо кождого критикуючого вважатиметься відразу ворогом держави, людиною непатріотичною і злої волі.

ЗАВЕРТАЮТЬ КАРУ СМЕРТИ.

ВІДЕНЬ. — Проголошено новий розпорядок, яким уведено кару смерти, скасованої тому 15 років при проголошенню републиканської конституції.

НАДІЮТЬСЯ ВЕЛИКИХ ЗМІН.

БЕРЛІН. — Виходить, що розмова Гітлера з Мусолінієм принесе великі зміни, які відібються на життю цілої середущої Европи. Йде тут про Австрію. Гітлер згодився запевнити її незалежність. Якщо німецький нарід погодиться з тою зміною, то прийде до цілковитої ревізії відносин між Німеччиною й Австрією. А які ті відносини напружені, видно з того, що за німецький пашпорт для переїзду з Німеччини до Австрії треба тепер платити 1,000 марок.

ДОБАЧУЮТЬ ЗАХИТАННЯ ГІТЛЕРА.

ПАРИЖ. — Французький уряд коментує поїздку Гітлера до Венеції і його пертрактації з Мусолінієм як знак, що положення Гітлера в середині краю захитане й тому він шукає тепер поперття за границею.

БИЗНЕС У СВІТІ ТАКИ ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ.

БЕРЛІН. — Якіб не були важкі економічні часи, то статистика виказує, що економічне положення найбільш промислових країв, таких як Злучені Держави, Велика Британія, Німеччина чи Японія, таки поправляється, та що теж усюди зменшується число безробітних.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВАРШАВСЬКИЙ ЗАМАХ

В часі найбільших дипльоматичних успіхів Польщі на міжнароднім полі падають у Варшаві стріли і вбивають польського міністра внутрішних справ, праву руку маршалка Пілсудського, властивого диктатора Польщі.

В часі, коли саме тепер при останніх міських виборах партія Пілсудського вийшла з великою перемогою і скріпила себе організаційно, гине той міністер, котрий положив у нутрі держави найбільші заслуги для закріплення влади теперішнього режиму.

Обєктивно беручи, це не відграє ролі, з чиїх рук згинув польський міністер. Дуже можливо, що він згинув з рук польських фашистів за те, що зачав їх переслідувати за їх опозицію до уряду і за протижидівські виступи. А можливо, що й згинув з рук українських революціонерів. На всякий випадок польській поліції те останнє вигідніше, бо може використати смерть польського міністра до нових репресій над українським народом. Сама польська поліція, як це видно з телеграм американських кореспондентів, зачисляє цей замах на конто Українців, підкреслюючи, що це певно відповідь чи пімста за останні масові арешти українських терористів.

Але, як уже зазначено, це не значить багато, хто вбив міністра Перацького. Якщо він згинув з польських рук, то для Польщі ще гірше. Це вона відчуває й тому відразу сама пускає у світ вісти, що Перацького вбили українські революціонери. А коли б і так було, то булоб це до певної міри наскрізь природнім явищем, коли зважити, що тепер діється в Равщині, Угнівщині та в інших місцевостях Галичини, де ведеться нова крівава „пацифікація" і новий наступ на знищення українського життя.

Та важним є тут що інше. А саме те, про що ми раз-у-раз пишемо, що не можна глядіти на Польщу з боку того чи іншого хвилевого її дипльоматичного успіху. Не можна на неї глядіти і з боку успіхів її „режиму сильної руки". Бо все те обраховане на дуже складних калькуляціях. А калькуляції ті мають одну велику хибу: вони не беруть під належну увагу одної третини людности Польщі, яка чим далі тим більше Польщу ненавидить. Як теж поминає те, що можна силою диктатури зломити хвилево опозицію у власних рядах, але не можна її знищити. Польська диктатура опирається на брутальній силі, на війську, яке віддане Пілсудському. А, як відомо, з багнетами можна багато доконати, тільки сидіти на них не можна. Ота правда не мине й Польщі. Вбивство польського міністра є тільки грізним ментом, яке не заповідає Польщі нічого доброго.

В ЄДНАННІ ВЛАСНИХ СИЛ — ДО ДОБРА Й КРАСИ

Величаве свято посвячення Прапору Української Кооперації у Львові.

Львів, 4. червня.

Історичний день.

Як минулорічні національні свята У. М. Х. та відкриття памятника Івана Франка, так і вчорашне свято посвячення Прапору Української Кооперації лишиться довго-довго в памяті українського Львова та краю. А для Української Коперації вчорашній день — день 3. червня 1934 — буде днем історичним та рівночасно переломовим: Вона під крильми свого прапору розгорне, певне, ще з більшою силою та завзяттям свою працю, щоби друге своє трицятиліття замикати кількакратно більшими, ще кращими, успіхами, ніж перше.

Вчорашнє свято пройшло, направду, величаво. До величавости тієї причинились і прегарна погода (дощ упав по офіційній частині свята, по дефіляді) й участь у святі найвизначніших представників нашого духовенства, економічного, культурно-освітнього та політичного світа.

Врешті й слід те підкреслити, що свято пройшло в найбільшому порядку, що всі його поодинокі точки починались з найбільшою точністю, що відчувалось у ньому дисципліну всіх його учасників, береженому строго сотками молодих та енергійних впорядчиків.

На площі Сокола-Батька.

Свято, як відомо, відбулося на площі Сокола- Батька. На цей день її гарно прибрано. По правій стороні від головної брами стояла каплиця (в тому самому місці, де минулого року підчас свята УМХ) ціла в зелені. По обох боках каплиці маяло 8 великих жовтоблакитних прапорів (4 по лівій і 4 по правій стороні). Перед посвяченням кооперативного прапору всі ці прапори були піднесені до половини маштів. За прапорами розвішено два великі транспаренти. На одному з них починався, на другому кінчився клич: **„В єднанні власних сил — до добра й краси".**

В год. 8.45 на підвищенні згуртувався хор богословів та відспівав пісню „Хвалите Господа". Крізь гучномовці (всі уряджения електричні, голосникові та інші на площі перевела українська електрична кооп. „ЕКО") чути її було на цілу площу. І всі пізніщі промови чули добре учасники свята крізь гучномовці.

Перед годиною девятою зібралось біля каплиці направо кількадесять запрошених гостей, між ними представники нашого духовенства, українських політичних кругів, культурно-освітних та інших установ, преси та українських організацій зі Львова та краю.

Перед каплицею сиділи куми та президія РСУК: Д-р Ст. Федак, д-р Кость Левицький, інж. Ю. Павликовський, п. О. Федак-Шепаровичена, д-р Ів. Брик, проф. Ів. Галущинський, д-р інж. Ев. Храпливий, дир. Мик. Заячківський, дир. Ом. Саевич, д-р Мих. Волошин, дир. Юл. Шепарович.

Тисячі учасників.

На цілу довжину площі станули чвірками, в кольонах, звернені до каплиці, кооператори з ріжних сіл, місточок та міст Галичини й Волині, з таблицями, на яких написано було, яку кооперативу та з якої місцевости репрезентував даний гурток, чи відділ. Уже перед год. 9-тою ранку зібралось їх було на площі понад 5 тисяч, деякі відділи прийшли з орхестрами. До часу дефіляди постійно наплинали на площу нові гуртки та відділи. Багато з них, передовсім жіноцтво, були в національних строях. Треба теж згадати, що більшість кооператорів приїхала на це свято фірами навіть з дальших сторін, а були й такі, що приїхали з далеких гірських околиць.

Служба Божа.

Точно в год. 9-тій крізь гучномовці загомоніли дзвони. Почалась тиха Служба Божа, що її відправили Преосвящений Кир Микита в асисті оо. крилошан Пясецького, Томовича й о. Семчишина. Підчас Служби Божої хор студентів-богословів співав церковні пісні.

Підчас Служби Божої прапор Української Кооперації стояв завинений в біле покривало, на підвищенні з лівої сторони престолу. Трохи нижче стояли з прапорами представники від таких львівських львівських товариств: Т-ва „Зоря", Т-ва „Воля" і Т-ва „Сила".

Приїзд Митрополита Андрея.

В год. 9.45 скінчилась Служба Божа. В тій хвилині при входовій брамі на площу затрубіли труби. Гучномовці сповістили, що приїхав митрополит Андрей. Ціла площа повитала митрополита ентузіястичними окликами „Слава" та оплесками. Заграли теж фанфари.

На підвищенні у візку засів убраний в ризи митрополит. Від РСУК та від численної громади, що зібралася на площі, повитав владику інж. Ю. Павликовський та просив його посвятити прапор.

Посвячення прапору.

Почалось посвячення прапору. Біле покривало з нього знято, а прапор віддано в руки хорунжого, Івана Грабаря, ревізора РСУК. біля прапору уставилися куми, делеґати 8 українських установ, а саме від „Просвіти" д-р Ів. Брик, від „Сільського Господаря" д-р інж. Ев. Храпливий, від „Рідної Школи" проф. Ів. Галущинський, від „Союза Українок" п. Ол. Федак-Шепаровичева, від „Народньої Торговлі" дир. Ол. Бариляк, від „Центросоюза" дир. Юл. Шепарович, від „Маслосоюза" інж. Ан. Палій, від „Центробанку" дир. Ом. Саевич.

На блакитному прапорі видно було золоті написи: „В єднанні власних сил — до добра й краси".

По посвяченню прапору орхестра під орудою проф. Манька відіграла пісню „Боже Великий", після чого **митрополит Андрей виголосив промову** такого змісту:

Ідучи за прикладом Ісуса Христа, Його слуги та представники Церкви уважають за головний принцип життя Його слова: — „Я прийшов не на те, щоби мені служили, а на те, щоби служити".

Ми, священики й епископи, є вашими довжниками, як каже великий святий, апостол Павло. Ми з вами й при вас, сповняючи нашу службу, де лише можемо служити та довг наш сплачувати.

Христа Спасителя бачимо в Євангелію частіше там, де люди, де нарід терпить. Христа бачимо при вдовиці з Наїн, при розслабленім, при прокажених, при недужих; частіше може знаходимо Його там, де треба потіхи, розваги й ліку. Але стрічаемо Його й там, де люди лучаться чистою радістю, щоби Всевишньому принести подяку за Його дари. Євангеліє представляє нам Христа не тільки як гостя на весіллі в Кані Галилейській, але й як господаря, коли чудесним розмноженням хліба накормив тисячі слухачів на пустині.

Маючи такі приклади, я цілим серцем тішуся, що можу нині брати участь у тім радіснім для українського народу торжестві. Бо кооперація — то потіха народу, то потіха наша. — На кооперації в переважаючій части опирається добробут народу. Через кооперацію, через орґанізацію, через скупчування наших сил, через порядок і єдність у продукції й торговлі ми в десятеро множимо наші економічні сили, наш добробут. Дотеперішній розвій кооперації та світлі надії на будучину оправдують нинішне торжество, що є з одного боку благодаренням Всевишньому, а з другого похвалою, потіхою, заохотою для людей. Похвалою для всіх, що трудяться при знаменитій орґанізації, потіхою для тих, що зрозуміли вартість кооперації, заохотою для тих, що її ще досі як слід не зрозуміли.

Змагання і працю для осягнення ліпшого і кращого буття Христос усе благословить, бо дочасні Божі дари добробуту є потрібні до життя і добрих діл християнського життя та чинної любови ближнього, убогих і доброго християнського виховання дітей. Християнин, уживаючи тих Божих дарів, тішиться ними й Богови за них дякує, розуміючи очевидно, що вони не є найвищою метою життя, а засобом до осягнення вищої цілі, — ідеї, для якої жиємо. Тою ідеєю — любов Бога і любов ближніх, що обіймає якнайширші круги. Любов вітчини є християнською чеснотою, що подвоює наші сили в успішній праці для народу. Християнські чесноти прикрашують та освячують ціле життя й економічну його сторінку. Таке християнське значіння має нинішнє торжество.

Посвячуючи нині цей прапор Української Кооперації, висказуемо вам усім, дорогі брати, наші найщиріші благословенства й побажання на будуче. Нехай Українська Кооперація розшириться на всі села й усі міста, де живуть Українці, нехай зорґанізує всіх хліборобів, промисловців і торговців, нехай лучить інтеліґенцію з робітниками й нарід з духовенством та нехай виховує будуче покоління у поняттях твердого сповнення усіх своїх обовязків, інтензивности в праці, чесности в інтересах, словности в додержанню умов. Нехай виховує й виробляє усі християнські горожанські чесноти. Нехай Українська Кооперація, оперта на Христовому законі, обніме, зорґанізує й розвине всі економічні спроможности нашого народу, а вас присутніх тут питомців Духовної Семинарії і слухачів нашої Богословської Академії, взиваю до живої участи в преважній справі кооперації. Користайте з часів ферій і де лише будете, помагайте кожній корисній для народу орґанізації, а передовсім цінній нашій і славній кооперації.

Врешті згадав теж Владика, що якраз день свята Української Коперації є днем усіх Святих у Католицькій Церкві, в якому згадується усіх померших наших предків. І певне вони радуються цим святом так, як усі його учасники. Промову закінчив Митрополит словами: „Хай память про наших предків піднесе це торжество, хай воно буде благословене".

Д-р К. Левицький перебирає прапор.

Після промови Митрополит узяв прапор у руки та передав його першому голові Ради, д-рови К. Левицькому, який зложив символічний поцілунок на прапорі.

Затрубіли труби.

Д-р К. Левицький виголосив коротку промову, в якій згадав, що перед 40 літами митрополит Андрей теж благословив перші фундаменти Української Кооперації, які клали тодішні її будівничі. Почини ці увінчались нині прегарними успіхами, праця видала прегарні овочі. Як перший голова Ради, подякувавши промовець Митрополитови за благословення та зложив побажання, щоби воно було таке щасливе, як у початках. „Шлях грядучих кооперативних поколінь — казав д-р К. Левицький — тернистий. Їх завдання — дисципліною і чеснотами побратимства здобути серце усього українського народу, створити справжню господарську незалежність для кращої долі української нації та переконати всіх, що лише у власних силах криється наша майбутність. Хай високо та непохитно — кінчив промовець — держиться цей прапор та хай кланяється лише Правді, бо в Правді — наша перемога.

Вінчають прапор.

Зчерги відбулось вінчання прапору. Вінчали його по черзі лентами делеґати вище згаданих установ, виголошуючи при тім короткі промови-привіти. „Просвіта" увінчала прапор фіолетною лентою, „Сільський Господар" — зеленою, „Рідна Школа" — жовтоблакитною, „Союз Українок" — жовтою з золотими написами, „Центросоюз" — блакитною, „Маслосоюз" — білою, „Центробанк" — блакитною.

По вінчанні куми станули біля пропору. До д-ра К. Левицького підійшов голова Ради, інж. Ю. Павликовський, а д-р Левицький передав йому прапор словами: „Передаю тобі оцей прапор на славу Української Кооперації".

Інж. Павликовський підніс прапор угору. Затрубіли тру-

Н. К.

ГАЙДАМАКА КОСМАТИЙ.

(Історичне оповідання).

(1)

Запорозький полковник, отаман пластунівського куріня в Січи, Гарасим Крутифіст, по батькови Галючинський, виїхав до свого зимовика, себто хутора над Інгульцем, бо його звістили, що заповівся якийсь гість з Криму, з якимсь важним ділом. Коли Крутифіст приїхав над Інгулець, гість вже був там: Аділь-шах-мурза з княжого роду Ширен-Гераїв.

Здивувався Крутифіст, побачивши такого гостя. Гадав, що Татарин може хотів довідатися щось про кримські наміри Росії. Саме тоді пішла чутка, що Росія загадує скинути з ханства Селіма III. і на його місце посадити іншого Герая, Шаґіна. Коли би прийшло до насильної акції проти Селіма, то Запорожці не стояли би на боці, як невтральні видці боротьби. Вони станули би по сім, або по тім боці. Ось тому Аділь-шах, прихильник Шаґіна, міг бути цікавий, що про Шаґіна і Селіма думають Запорожці.

Саме з тої причини Крутифіст не дуже втішився своїм достойним гостем. Що мабуть, така ціль була його приїзду, отаман міг подумати собі ще й з перших слів Аділь-шаха. Гість зачав від того, що через непевність, хто буде ханом, ніхто в Кримі не є певний свого життя, свого майна.

— Ага! — подумав Запорожець. — Хочеш потягнути мене за язик. Хочеш, щоби я сказав тобі, хто на думку Запорожців був би ліпшим ханом: віхоть Турків Селім, чи помело Москалів Герай?

— В Кримі нелад не лиш тому, що ніхто не знає, хто на постійне запанує в резиденції ханів бахчисарайських. Не лиш тому, що йде завзята і безпощадна боротьба між прихильниками обох. Ще більший заколот робить ворожнеча між трома аристократичними родами: Ширин, Барум і Мансур. Лихо в тім, що ті роди воюють між собою найманими опришками.

— Ціла ваша орда, то ніщо інше, як велике число опришківських банд, — перебив Крутифіст. — Ще тоді, коли були можливі походи вашої орди в наші землі, то ціла кримська орда була одним великим опришком. Тепер, коли ми обезпечили наші землі, ваш похід на нас мусів би скінчитися розгромом і остаточною загибіллю вашої орди. Орда, сей великий один опришок розлетівся на велике число малих ватаг. Щож інше, як не опришківські банди, ті славні ваші роди Ширин, Барум і Мансур?

— Так зле ще не є, — запеpечив Аділь-шах. Лихо в тім, що кождий з тих родів, як має який порахунок з другим родом, або взагалі будь з ким, переведення того рахунку передає якійсь опришківській банді. Є їх чимало. Є менші, є й більші. Буває, що до великих порахунків дрібні опришківські ватаги лучаться в більші, так, що бувають ватаги по парусот і по тясячу душ.

— Знаю. Я чув, що таким царем опришків є якийсь Хаджі Оглу. В потребі він годен поставити велике, добре узброєне військо, бо на його зазив пристають до нього всі дрібні опришківські ватаги.

— Гадаєте, що лиш Татари? Буває, що й ваші козаки ідуть під його булаву. В останніх часах він мав цілі ватаги гайдамаків, виполошених з України Москалями.

— Я не дивуюся, — сказав Крутифіст. — Щож має з собою зробити такий сарака, котрий не має даху над головою, ні власної землі під ногами, бо в його батьківщині вигострили на нього топір, або оставили шибеницю! Се одно; друге, він собі так гадає:

„Татарин пару сот років руйнував наші землі, вираболвував багатих і бідних, забирав народ в тяжку неволю, вимордовував цілі села, цілі околиці. Маєтки татарських вельмож, то сотки літ збирана наша праця, наш піт... Коли є нагода, то мені вільно бодай частину відобрати. Я не лиш не согрішу тим, а навпаки, виконаю мій обовязок.

— Я цілком не дивувавсь би, як би Українці думали так, — сказав Татарин, вислухавши. — І про ваших гайдамаків, що вкупі з нашими опришками гуляють по Кримі, я згадав не як докір. Годі жадати, щоби чужі опришки були для нас ліпші, як наші власні.

— Ще й коли ви самі послугуєтеся ними, — додав запорожець.

— Вгадайте, чого я приїхав до вас! — перебив Татарин.

— Не збагну, вгадувати не люблю.

— Я хочу на якийсь час примістити у вас одну дівчину, щоби на якийсь час її скрити перед нашими опришками.

— У мене?! — скрикнув Крутифіст, здивований. — Татарку у мене, на Запорожу? Такий пан, як ви, не має у себе в Кримі скритка, безпечного перед опришками?

— Той, що на неї важить, такий сильний, що як на кого завозьметься, то жикий скриток не буде перед ним безпечний.

— Я гадаю, що хоч би то був сам хан, то Ширин-Аділь-шах має стільки сили, щоби перед ним обезпечити дівчину.

— Як би у нас не було опришків. Перед нашими опришками не обезпечиш нічого і нікого.

— То ваша дівчина?

— Не моя. То Фатьма, донька найзначнішого з нашого роду, Ширин-Мухамет-Герай мурзи. Вона заручена з Шаґін-Гераєм. Батько ще не може її дати женихови, бо він інтернований Турками в Кафі. Хан Селім бачив її. Не диво, що залюбився, бо то прегарна дівчина. Селім зараз вислав до її батька свата і дістав гарбуза. Є познаки, що найнив опришків, щоби її викрали для нього. Де Мухамет-Герай не умістив би свою Фатьму, там зараз крутяться якісь підозрілі люди.

— То ви хотіли би її скрити у мене? — спитав Крутифіст. — Як би не підглянув ніхто, що ви її до мене вивезли, то вона тут була би безпечна. Та моя хата і моя челядь не для такої, що привикла до всякої вигоди і до великого багацтва. Жінки не маю, бо я вдовець. За господиню у мене є стара дівка, бо вже трицятьлітня Марта. Вона добра кухарка, та лиш для таких як я, бо ніхто інший не варить меду так добре, як вона. Для татарської багачки Марта не буде доброю кухаркою. І решта челяди у мене не така, щоби вміла, або й годна була обслужити татарську княжну.

— Тим ви не журіться, — успокоював Татарин. — В такім скритку численна челядь і непотрібна і небезпечна. З Фатьмою приїде тільки одна дівчина, котра буде також її кухаркою. Ліпша обслуга Фатьмі тут не буде потрібна. Ваш хутір я вже докладно оглянув. Він буде вигідним і безпечним скритком.

Крутифіст згодився дати Татарці захист. Лиш застерігся, що не бере на себе відповідальности, як посіпаки Селіма виникають скриток і дівчину возьмуть.

Над Інгулець, до зимовика Крутифіста Фатьма їхала під опікою Аділь-шаха цілий тиждень. Так довго тому, бо щоби збаламутити звідунів Селіма, їхала окружною дорогою і обїхала майже ціле Запороже. Спершу правим боком Дніпра аж до устя Самари, відтам просто ід заходови до горішного Інгулця, Інгулцем вниз аж до свого скритка.

(Далі буде).

би, жовто-блакитні хоругви на маштах піднесено вгору. Інж. Павликовський передав прапор хорунжому, а орхестра відіграла строфу кооперативного гимну. Ціла площа повитала увінчаний прапор грімкими окликами „Слава".

Після того інж. Павликовський виголосив 5-мінутову промову, в якій згадав про теперішні матеріяльні, а головно моральні успіхи Української Кооперації.

По його промові на підвищення підійшла дирекція РСУК, а саме: дир. О. Луцький, дир. Филипович, та дир. Капуста, а інж. Павликовський передав прапор нач. директорови О. Луцькому. Він підніс прапор догори, а площа загриміла окликами „Слава".

Дир. О. Луцький виголосив промову, в якій згадав про значіння цього кооперативного свята, а закінчив її окликом: „Слава нашому прапорови", на що такими самими окликами відповіли тисячі учасників свята.

Орхестра відіграла національний гимн, гучномовці сповістили після того, що митрополит Андрей та куми підписують грамоту посвячення прапору і в год. 11.30, серед незвичайного одушевлення усіх учасників свята почалась **дефіляда.**

Дефіляда відбулась перед посвяченим прапором Української Кооперації, а відобрали її митрополит Андрій, д-р Кость Левицький та інж. Павликовський. Її започаткували на велику радість усього зібраного на площі громадянства — діти, повбирані в оригінальні строї, що рекламували наші економічно-торговельні установи. Про таку оригінальну, живу рекляму подбали такі наші установи: „Н. Торговля", „Центросоюз", „Маслосоюз", „Дністер", „Союзний Базар", „Суспільний Промисл", кооператива „Пласт", пекарня „Золотий Колос". За дітьми передефілювали члени Дирекції РСУК і Дирекції центральних установ, перейшовши біля прапору, уставились побіч і теж відбирали дефіляду. Перед прапором передефілювала зчерги молодь українських народних шкіл, що теж має свої кооперативи по школах, а за нею кооператори з ріжних українських сіл, містечок та міст. Довготреваючими оплесками витала публика кооператорів Волині, а теж і ті відділи, що прийшли на свято Української Кооперації в народній ноші. При дефіляді грали марші кілька орхестр. Кольона авт „Маслосоюзу" замикала похід, який скінчився о год. 13-тій. **Взяли в ньому участь понад 10,000 людей.** А коли взяти під увагу, що походови приглядалися довкруги площі коло пять тисяч публики, то можна сміло сказати, що в **святі посвячення Українського Прапору взяли участь коло 15,000 людей.**

Всі учасники свята мали відзнаки, спеціяльно видані на це свято.

Концерт. Фестин.

По короткій перерві відбувся концерт. На його програму зложилися продукції злучених мужеських хорів львівського повіту під орудою пп. Івана Охримовича, Кордуби та Добрянського й продукції орхестр, що приїхали з краю. По концерті відбувся на тій же площі Сокола-Батька фестин, в часі якого орхестри з краю грали танкові пісні. Ця забава протягнулася до вечора. — („Новий Час").

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, **повідомляє, що надзвичайний мітінг відбудеться в пятницю, 22-го червня, в годині 7-мій ввечір,** в гали Укр. Сит. Клюбу, 13 Вашингтон вул. **На порядку нарад пікнік. Довгуючі члени, коли не вирівнають** своїх вкладок, будуть суспендовані. — Н. Мазур, **предс.;** В. Мандзій, **секр.**

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НЕ ВСІ В АМЕРИЦІ БЕЗШТАНЦІ.

Англійська письменниця Е. М. Делафілд написала про свою подорож по Америці книжку, в котрій між іншим подає багато характеристичних річей про Америку.

Один Американець, критикуючи цю працю, приплескує авторці з усеї душі: нарешті знайшлася авторка, котра не дивується, що так багато Американців ходять у черевиках на ногах.

Так він характеризує тих, що писали про Америку давніше. Бо й про Америку писали давніше Англійці й інші Европейці таким тоном, яким багато чужинців, головно Поляків і Москалів, ще пишуть про Україну, себто гейби про край, в котрому люди постолом борщ їдять і склом утираються.

У ЧОМУ СЕКРЕТ ДОБРОЇ ОБСЕРВАЦІЇ ЛЮДЕЙ.

Критикуючи паню Делафілд, інший критик завважує цікаву річ, яка мабуть пояснює, чому книжка пані Делафілд, хоч вона часто осуджує Американців, не може Американця образити.

Каже цей критик, що пані Делафілд ніколи не генералізує, не узагальнює. Як вона пише про невідповідне поведення якогось Американця, то каже, що так поводився цей а цей Американець. Вона пише про особу, а не про нарід. Читач виразно розуміє, що так поводився один чоловік, та що з цього, що так поводився один Американець, ще не виходить, що так поводяться всі Американці.

. Коби так усі Американці придержувалися цеї безсторонности та не судили інших народів відповідно до поступовання одного або й кількох людей з даної нації, то в Америці було би краще жити.

ЩО КРАЙ, ТО ОБИЧАЙ.

Як кождий автор, що він не писав би, характеризує не тільки інших людей, але й себе, таксамо робить і пані Делафілд.

Описує вона, наприклад, сцену свого повороту до Англії. Висідає з корабля в Савтгемптоні. На причалі жде її її муж. Читачеві цікаво, як вона з ним привитається, які чувства ворушать нею, як вона їх виявить. Читач чує, що вона глибоко зворушена побаченням мужа, але авторка не хоче свого чувства виявити. Сльози радости тиснуться їй до очей, але вона не хоче показати свого зворушення. Вона втікає поза купи клунків і ховається перед мужем, аж поки не відзискала назад рівноваги серця.

Так умілим почерком описує вона типічну англійську здержливість у показуванню свого чувства. Можемо собі представити для контрасту, як у такій ситуації знайшовсяб, приміром, Італієць. Якби то він старався розмазати чувство, котре він уважав би своїм обовязком обявити.

ДЕ БІЛЬШЕ ЧУВСТВА?

Зійшовши вже на порівнання, ідім дальше й спитаймо себе: Де більше чувства? Чи в англійській стрічі, де сльози ховають за купою клунків, чи в італійській стрічі, де сльози силою видушують на верха й носять, як коршма віху?

Критики книжки пані Делафілд кажуть, що хоч сцена побачення з мужем старається здушити обяв почування радости, вона якраз найкраще змальовує чувство радости подорожуючої жінки на вид мужа.

Що за враження мав би читач, якби так прочитав, як пані Делафілд шльохає на грудях мужа й каже йому: „Бачиш, як я плачу? Це я так радуюся, що тебе знов бачу".

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за травень 1934 року.

ПРИХІД:

Віділ	Заплатив
1.	283.53
3.	45.77
4.	2.20
5.	48.55
6.	28.50
7.	112.09
8.	93.21
9.	44.30
10.	75.44
11.	23.43
12.	88.45
13.	16.72
18.	50.82
19.	1.58
20.	32.58
21.	11.53
22.	19.22
23.	2.08
24.	19.60
25.	1.05
26.	5.85
27.	16.52
28.	63.57
29.	87.28
30.	52.08
31.	34.46
32.	1.47
33.	38.28
36.	52.94
35.	22.50
37.	58.38
38.	42.59
39.	73.53
40.	15.48
41.	15.05
42.	35.99
43.	23.56
44.	63.17
45.	49.20
46.	24.22
47.	31.04
48.	17.03
50.	44.70
52.	18.15
53.	6.07
54.	17.20
55.	7.92
56.	9.18
57.	61.81
58.	17.58
59.	17.53
60.	19.78
61.	4.86
62.	25.97
63.	21.03
64.	48.87
65.	97.72
66.	67.73
67.	53.30
68.	7.60
69.	2.02
70.	41.88
72.	9.79
73.	65.72
74.	9.44
75.	84
76.	75.32
77.	33.06
78.	60.40
80.	8.27
81.	17.87
83.	35.61
84.	25.07
85.	35.23
86.	88.13
87.	29.22
89.	6.99
90.	135.12
91.	73.82
92.	7.27
93.	24.52
94.	47.68
96.	12.87
97.	11.65
98.	58.57
99.	57.27
101.	15.87
100.	7.95
102.	72.22
104.	116.48
105.	67.14
106.	74.56
107.	5.24
108.	56.23
109.	55.39
111.	6.19
112.	82.08
113.	9.14
114.	17.72
116.	18.62
117.	40.31
118.	2.35
119.	7.19
120.	85.70
121.	9.82
122.	33.33
123.	67.11
124.	4.50
125.	8.82
126.	21.84
127.	58.81
129.	28.86
130.	47.05
131.	4.39
132.	46.94
133.	113.14
134.	60.62
135.	6.44
136.	76.30
137.	102.78
138.	8.51
139.	45.23
140.	13.61
142.	70.62
143.	31.27
145.	6.11
146.	28.79
147.	192.10
148.	3.35
149.	1.49
150.	11.89
151.	64.13
152.	48.48
153.	7.00
154.	42.69
155.	79.12
156.	62.70
160.	10.77
161	10.69
162.	14.67
163.	33.65
164.	9.22
165.	23.15
167.	22.05
168.	77.93
169.	22.83
170.	83.74
171.	1.30
172.	18.88
175.	27.17
177.	29.72
178.	30.03
179.	37.37
181.	115.60
182.	71.30
183.	14.95
185.	61.01
186.	14.18
187.	13.87
188.	24.06
189.	18.96
190.	26.46
191.	19.33

Віділ	Заплатив
192.	60.37
193.	51.72
194.	14.05
195.	26.74
196.	4.87
197.	11.56
198.	51.36
199.	3.72
200.	52.46
201.	15.86
204.	16.25
205.	17.28
205.	236.70
207.	30.43
208.	31.85
209.	52.10
210.	24.20
211.	107.45
212.	3.05
213.	162.77
214.	29.69
215.	18.71
216.	25.40
217.	56.15
218.	62.25
219.	44.26
220.	103.50
221.	148.49
223.	66.81
225.	25.78
227.	3.58
228.	49.72
229.	19.14
230.	31.41
231.	22.45
232.	8.76
233.	28.12
234.	65.53
235.	46.42
236.	45.21
237.	71.82
238.	50.83
239.	103.21
241.	35.20
243.	21.94
245.	31.42
246.	33.72
247.	106.36
248.	32.77
253.	27.62
251.	5.90
254.	45.09
255.	6.30
256.	28.52
257.	22.95
259.	57.53
260.	10.54
262.	7.94
263.	21.22
265.	23.74
266.	58.13
267.	19.63
268.	39.43
269.	7.66
270.	2.62
271.	43.29
273.	108.53
274.	76.64
275.	45.23
276.	69.61
277.	35.87
278.	27.77
280.	50.68
281.	13.00
282.	12.47
283.	45.36
284.	13.51
285.	2.32
286.	60.85
288.	80.97
289.	4.55
290.	8.58
291.	13.46
292.	42.59
294.	17.95
295.	43.76
298.	28.74
296	43.04
299.	16.44
300.	73.60
301.	26.39
303.	35.56
304.	34.03
305.	38.65
306.	27.28
308	39.59
309.	10.37
310.	19.84
311.	6.48
312.	24.86
314.	56.58
315.	12.04
316.	31.74
317.	38.76
318.	75.45
319.	35.92
320.	40.73
321.	21.10
322.	12.72
323.	11.74
324.	57.72
325	8.36
326.	35.80
327.	21.36
328.	7.01
329.	1.53
330	6.68
331.	32.52
332.	39.63
333.	1.41
334.	40.07
335.	16.75
337.	9.65
338.	80.48
339.	42.94
342.	133.99
344.	27.79
345.	70.12
347.	6.60
349.	25.70
350.	29.75
352.	33.40
355.	40.17
357.	20.77
358.	19.93
359.	4.44
360.	1.62
361.	122.65
362.	20.56
363.	64.05
364.	113.94
365.	51.13
367.	94.16
368.	3.99
369.	4.65
370.	124.44
371.	41.47
372.	20.26
373.	21.47
374.	3.95
375.	20.59
376.	20.32
379.	4.39
383.	76.10
382.	20.99
384.	42.59
385.	77.54
388.	66.21
392	9.27
396.	27.20
400.	1.49
401.	12.71

З місячних вкладок старорода обезпечення $12,535.79

Віділ	Заплатив
1	30.85
3.	32.33
4.	83.44
5.	101.58
6.	2.29
7.	100.95
8.	94.07
9.	85.18
10.	98.20
11.	58.08
12.	16.74
13.	31.72
15.	6.35
16.	58.57
17.	19.10
18.	60.66
19.	8.36
20.	136.46
21.	102.46
22.	76.07
23.	37.92
24.	70.44
25.	120.41
26.	25.94
27.	39.23
28.	67.65
29.	50.64
30.	15.55
31.	89.51
32.	33.66
33.	51.61
34.	8.78
35.	13.13
36.	39.27
37.	26.72
38.	208.58
39.	55.62
41.	9.42
42.	114.88
43.	21.05
44.	74.30
45.	174.19
46.	4.09
47.	3.52
48.	8.27
49.	22.50
50.	107.63
51.	36.02
52.	23.73
53.	67.86
54.	5.12
55.	35.35
56.	163.96
57.	54.10
58.	110.73
59.	146.37
60.	5.37
61.	35.62
62.	76.20
63.	242.49
64.	23.51
65.	218.39
66.	27.81
67.	99.53
68.	27.94
69	94.34
70.	212.14
71.	14.94
72.	41.68
73.	6.84
74.	24.21
75.	76.51
76.	213.12
77.	22.53
78.	53.60
79.	13.89
80.	39.46
81.	123.14
82.	72.48
83.	121.58
84.	4.95
85.	71.90
86.	120.71
87.	104.05
89.	6.65
90.	63.00
91.	253.62
92	5.42
93.	21.28
94.	245.80
95.	47.84
96.	175.39
97.	112.07
98.	52.02
99.	95.94
100.	71.86
101.	42.16
102.	343.83
104.	88.96
105.	116.72
106.	184.58
107.	14.49
108.	34.76
109.	43.35
110.	12.16
111.	40.23
112.	150.95
113.	45.10
114.	17.86
115.	27.68
116.	30.66
117.	43.90
118.	96.77
119.	19.90
120.	29.78
121.	102.24
122.	15.17
123.	188.43
124.	97.84
125.	19.28
126.	62.97
127.	74.65
130.	258.25
131.	15.12
132.	95.44
133.	98.40
134.	9.15
135.	2.91
136.	63.67
137.	75.73
138.	41.39
139.	26.17
140.	83.44
142.	31..14
143.	35.79
145.	45.69
146.	80.22
147.	193.96
148.	19.88
149.	37.22
150.	12.41
151.	33.53
152.	103.65
155.	309.08
156.	40.24
159.	89.22
160.	120.26
161.	105.22
162.	21.35
163.	78.28
164.	79.43
165.	107.11
167.	45.87
168.	89.98
169.	31.67
170.	121.70
171.	50.92
172.	6.21
173.	53.42
174.	30.78
175.	68.11
177.	69.68
178.	33.72
179.	150.41
182.	49.20
183.	105.55
184.	14.26
185.	32.46
186.	44.02
187.	18.44
188.	10.76
191.	75.53
192.	14.63
193.	53.80
195.	19.96

Віділ	Заплатив
196.	45.79
197.	27.33
198.	3.97
199.	8.56
200.	18.37
201.	34.47
202.	48.85
203.	103.08
204.	247.29
205.	6.79
206.	115.81
207	35.17
208.	2.98
209.	18.98
210.	3.96
211.	19.15
212.	56.52
213.	186.43
214.	9.69
215.	11.77
216.	25.13
217.	337.53
218.	327.82
219.	25.18
220.	43.80
221.	327.49
222.	18.50
223.	151.71
225.	6.24
227.	80.92
229.	212.01
230.	231.29
231.	16.38
232.	51.46
233.	19.21
234.	80.61
235.	70.30
236.	96.41
237.	118.24
239.	154.33
241.	34.30
242.	304.93
243.	61.70
244.	27.32
245.	71.11
246.	3.78
247.	129.26
248.	19.14
249.	45.35
250.	23.38
251.	168.68
252.	148.35
253.	49.30
254.	37.20
255	77.09
256.	7.40
257.	19.99
259.	118.95
260.	19.00
262.	41.18
263.	36.61
266.	30.81
267.	52.11
268.	36.60
269.	28.40
270.	198.87
271.	13.21
272.	6.83
274.	48.45
275.	44.75
276.	561.53
277.	94.26
278.	19.45
279.	15.77
280.	103.21
281.	61.33
282.	181.88
283.	61.22
284.	46.75
285.	60.52
286.	8.35
288.	61.71
289.	28.33
290.	46.58
291.	3.22
292.	315.29
293.	41.05
294.	28.59
295.	168.88
296.	215.95
297.	21.01
298.	30.38
299.	36.04
300.	89.37
301.	94.10
303.	21.54
304.	1.35
305.	30.23
306.	2.50
307.	57.27
308.	54.19
309.	37.43
310.	29.89
311.	4.81
312.	14.17
316.	257.61
317.	37.98
318.	35.29
319.	25.28
320.	46.89
321.	63.10
322.	33.22
323.	47.31
324.	63.32
325.	88.61
326.	120.47
327.	14.62
328.	17.82
329.	62.02
330.	86.52
331.	6.66
332.	19.48
333.	87.97
334.	162.66
335.	32.85
337.	6.39
338.	134.22
339.	50.68
340.	21.72
342.	52.34
344.	37.21
345.	138.80
347.	110.68
349.	44.68
350.	66.23
351.	41.09
352.	19.94
353.	25.76
354.	31.25
355.	14.00
357.	25.56
358.	51.61
359.	51.82
360.	14.75
361.	580.84
362.	26.16
363.	19.13
364.	147.42
365.	75.95
366.	13.55
367.	163.26
368.	66.12
369	196.12
370.	113.28
371.	96.53
372.	10.09
373.	11.74
374.	30.74
375.	39.09
377.	11.83
378.	17.18
379.	55.19
381.	38.41
382.	15.05
383.	32.67
384.	13.24
385.	117.22
386.	19.00
388.	89.11
390.	38.84
392.	13.26
396.	50.64
400.	59.86
101.	7.21

З місячних вкладок нових родів обезпечення $24,498.68

Разом від членів	$37,034.47
Процент від моргеджів	4,306.87
Процент від бондів	3,234.06
Сплата моргеджів	14,334.79
Продаж бондів	38,033.00
Заробок на бондах	3,724.50
Рент від реальностей	1,350.00
Зворот позичок до фонду запомогового	305.40
Зворот позичок нових родів обезпечення	1,003.00
Процент від позичок нових родів обезпечення	1,785.70
Грошеві звороти нових родів	110.00
Продаж ювилейних відзнак	99.84

Сирітські части по бл. п.:

в. 48 Карбовничак Стефан	1,129.97
в. 211 Іваницький Іван	300.00
в. 361 Тимків Павлина	500.00
Разом	$107,251.60

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 7 Капітула Юлія	1,000.00
в. 8 Мадараш Дмитро	1,000.00
в. 9 Старовецький Антін	1,000.00
в. 45 Черниxівський Гавр.	1,500.00
в. 48 Карбовничак Стефан	1,500.00
в. 56 Щегельський Іван	500.00
в. 81 Добропольський П.	500.00
в. 94 Кравчук Марія	500.00
в. 138 Шпак Петро	25Т.00
в. 160 Онищук Дмитро	222.52
в. 179 Стахура Паранька	1,000.00
в. 182 Роздзябек Анастасія	1,000.00
в. 203 Кащук Петро	1,000.00
в. 207 Дзвіник Іван	1,000.00
в. 211 Іваницький Іван	1,000.00
в. 213 Зощак Іван	1,000.00
в. 230 Мельник Йосиф	1,000.00
в. 238 Дацько Олекса	1,000.00
в. 251 Купчик Петро	1,000.00
в. 254 Сікович Войтіх	1,000.00
в. 270 Струж Роман	240.80
в. 293 Ханенчук Параскевія	1,000.00
в. 315 Яворський Теодор	200.00
в. 325 Клим Константин	1,000.00
в. 339 Карпяк Панько	500.00
в. 358 Садовська Анна	500.00
в. 361 Ковальчик Дмитро	1,000.00
вг 361 Тимків Параскевія	1,000.00
в. 364 Шарко Іван	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 1 Лазорек Яків	148.00
в. 10 Чорненький Григорій	79.80
в. 62 Холявський Павло	124.00
в. 87 Кузьма Макар	136.71
в. 104 Сидор Марія	156.12
в. 104 Глива Дмитро	170.81
в. 108 Шугайло Катерина	272.00
в. 114 Куйбіда Петро	127.00
в. 114 Куйбіда Анна	230.00
в. 174 Михалко Михайло	302.50
в. 243 Рудий Олекса	171.64
в. 282 Трач Іван	120.68
в. 345 Грубрин Микола	800.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 2 Голда Павло	35.00
в. 2 Лопух Юрій	35.00
в. 7 Ціркот Лешко	35.00
в. 8 Шиманський Микола	50.00
в. 9 Качмарик Іван	25.00
в. 9 Демянович Василь	35.00
в. 28 Перляк Василь	35.00
в. 29 Сторожко Василь	50.00
в. 29 Коваль Михайло	35.00
в. 29 Рішко Михайло	35.00
в. 33 Коцоловська Вікторія	25.00
в. 42 Давидович Петро	50.00
в. 51 Батицький Роман	50.00
в. 56 Душіль Іван	50.00
в. 61 Уріщак Михайло	35.00
в. 75 Зданкевич Олекса	50.00
в. 96 Булій Петро	50.00
в. 105 Костик Петро	50.00
в. 127 Ґах Іван	50.00
в. 146 Бугай Анна	25.00
в. 146 Бабій Іван	35.00
в. 163 Іваніцький Іван	35.00
в. 164 Морикін Катерина	15.00
в. 193 Буняк Блажей	25.00
в. 204 Хміль Іван	50.00
в. 209 Цар Саверко	25.00
в. 218 Клюс Марія	25.00
в. 227 Джмелик Ева	25.00
в. 234 Скоренький Микола	50.00
в. 250 Сленк Йосиф	50.00
в. 242 Мазур Григорій	50.00
в. 288 Дуць Дмитро	50.00
в. 292 Михайлюк Іван	15.00
в. 296 Шемела Михайло	50.00
в. 299 Сидирович Іван	25.00
в. 323 Шиляк Василь	50.00
в. 339 Камінський Іван	50.00
в. 364 Бунт Іван	75.00
в. 364 Рибачок Дмитро	50.00
в. 367 Бабій Антін	75.00
в. 369 Малий Антін	25.00
в. 371 Бойкевич Григорій	35.00
в 371 Романків Григорій	50.00
в. 396 Федунок Марко	50.00

Виплати з фонду народного:

Закуплено твір А. Архипенка „Україна"	300.00

Грошеві звороти:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	408.38

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,595.00
Свобода за праці, опал, світло і т. п.	1,151.88
Платня головного уряду	683.00
Прибори для відділів і членів	131.49
В. Авраменко за фільми з конвенції, річного засідання і ювілею	150.00
Залізні шафи до офісів У. Н. Союза	155.79
Кошта подорожей і репрезентації голов. уряду	465.60
Помічні сили	188.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон, експрес і т. п	165.18
Лікарі за нових членів	185.75
Податок за воду	5.58
Стейти за лайсенси	9.57

Інвестиції готівки:

Інвестовано на моргечах	486.51
Інвестовано в бондах	98,966.00
Виміняно моргеч на бонди	3,000.00
Заплачено проценти на бондах	1,087.61
Разом	$156,185.92

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем квітня 1934 остала	$369,347.79
Прихід за травень	107,251.60
Разом	$476,599.39
Розхід за травень	156,185.92
Готівка з кінцем травня 1934 остае	$320,413.47

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 320,413.47
Моргеджі	1,597,548.94
Бонди	747,220.00
Реальність	323,577.70
Позички	235.523.50
Разом	$3,224,283.61

Стан довжний:

Фонд посмертний старого рода	$1,089,407.86
Фонд резервовий	431,701.39
Фонд посмертний нових родів	1,222,382.79
Фонд резерв.-адміністр. (Contingent Fund)	129,037.50
Фонд адміністраційний	64,274.44
Фонд запомоговий	71,297.99
Фонд конвенційний	8,849.80
Фонд народний	2,880.19
Фонд сирітський	204,451.65
Разом	$3,224,283.61

Микола Мурашко, гол. пред.

Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за травень 1934 року.

ПРИХІД:

Віділ	Заплатив
1.	17.55
3.	5.40
4.	1.58
5.	8.33
6.	1.15
7.	18.50
8.	16.43
9.	15.80
10.	5.62
11.	9.95
12.	1.80
13.	6.55
15.	25
16.	6.75
18.	4.27
20.	7.45
21.	11.25
22.	11.25
23.	1.13
24.	11.93
25.	2.70
26.	4.00
27.	1.13
29.	14.40
30.	6.75
31.	12.20
33.	11.70
35.	2.05
36.	1.80
38.	6.30
39.	9.22
40.	2.03
42.	9.45
43.	3.15
44.	10.80
45.	14.17
46.	68
47.	1.15
48.	6.30
50.	24.08
51.	68
52.	70
53.	3.60
54.	2.50
55	5.20
56.	14.60
57.	8.80
58.	9.70
59.	10.80
60.	2.70
61.	2.48
62.	11.50
63.	15.30
64.	8.10
65.	24.55
66.	90
67.	9.90
68.	1.35
69.	2.93
70.	8.55
72.	6.55
73.	4.95
74.	75
75.	9.67
76.	20.70
77.	5.62
78.	4.05
79.	45
80.	4.30
81.	5.85
82.	6.08
83.	12.60
85.	11.40
86.	7.65
87.	11.70
89.	2.95
90.	17.77
91.	26.35
92.	1.35
93.	2.05
94.	13.95
95.	7.00
96.	11.05
97.	14.20
98.	3.40
99.	20.95
100.	3.40
102.	26.55
104.	10.35
105.	13.50
106.	5.40
107.	1.65
108.	6.75
109.	7.88
112.	9.90
113.	2.03
114.	8.10
115.	50
116.	6.75
117.	1.60
118.	1.20
120.	13.95
121.	11.03
122.	70
123.	8.35
124.	10.15
126.	2.48
127	9.25
129.	1.80
130.	14.90
131.	25
132.	9.70
133.	2.48
135.	5.40
136.	16.88
137.	15.08
139.	3.15
140.	8.55
142.	16.00
143.	3.85
145.	2.70
146.	8.78
147.	33.78
148	3.38
149.	2.70
150.	12.40
151.	14.40
152.	15.00
155.	28.60
156.	11.95
159.	7.20
160.	5.65
161.	11.05
162.	1.60
163.	5.85
164.	10.60
165.	5.40
167	4.50
168	11.70
169.	90
170.	12.60
171.	45
172.	2.25
173.	5.20
174.	3.40
175.	5.56

Віділ	Заплатив
177.	2.25
178.	2.70
179.	17.10
181.	3.60
182.	6.08
183.	5.90
186.	1.75
187	45
188.	3.60
189.	1.35
191.	6.80
192.	8.77
193.	2.93
196.	3.50
197.	70
198.	2.00
200.	9.00
201	4.34
203.	4.27
204.	15.98
205.	5.40
206	32.40
207.	3.38
208.	1.60
209.	3.85
210.	90
211.	7.90
213.	18.45
214.	3.83
217.	21.83
218.	12.38
219.	6.30
220.	14.18
221.	25.88
223.	23.65
225	2.05
227.	5.85
229.	22.20
230.	15.30
231.	8.35
232.	5.65
233.	45
234.	22.25
235	9.90
236.	7.20
237.	13.50
239.	19.58
241.	1.80
242.	16.65
243.	12.15
244.	1.60
245.	9.45
246.	2.47
247.	20.70
248.	5.40
250.	67
251.	6.55
252.	5.25
253.	5.20
254.	4.05
255.	4.28
256.	3.60
257.	1.35
259.	14.23
260.	3.60
262.	2.50
263.	1.80
265.	2.79
266.	4.95
267.	3.15
268.	4.95
269.	3.38
270.	17.85
271.	4.75
273.	6.75
274.	5.85
275.	6.55
276.	40.05
277.	5.18
278.	7.05
280.	7.05
281.	3.60
282.	15.98
283.	3.40
284.	70
285.	70
286.	4.05
288.	16.88
289.	3.60
290.	3.60
292.	26.33
293.	1.57
294.	3.60
295.	21.60
296.	12.15
297.	2.05
298.	5.65
299.	2.93
300.	8.10
301.	7.12
303.	1.15
305.	5.00
306.	2.25
307.	2.05
308.	4.75
309.	2.50
310.	2.93
312.	6.30
314.	10.50
316.	14.85
317.	6.30
318.	10.12
319.	2.25
320.	6.30
321.	6.75
322.	1.35
323.	8.80
324.	6.53
326.	10.80
327.	3.85
328.	3.40
330.	6.80
331.	6.08
332.	7.00
333.	3.05
334.	12.25
335.	2.25
337.	90
338.	14.20
339.	7.65
340.	2.25
342.	22.50
344.	2.48
345.	10.35
347.	5.65
349.	7.00
350.	1.60
351.	1.60
352.	5.00
354.	1.57
355.	2.48
357.	3.15
358.	2.75
359.	4.50
361.	32.65
362.	7.40

Віділ	Заплатив
363.	12.83
364.	16.90
365.	11.93
366.	1.60
367.	9.70
368.	50
369.	18.25
370.	8.10
371.	9.45
373.	2.93
374.	4.28
375.	3.83
377.	75

Віділ	Заплатив
378.	2.48
379.	7.90
381.	1.80
383.	11.93
384.	11.93
385.	8.77
386.	1.60
388.	15.98
390.	4.70
392.	1.60
396.	9.45
400.	9.90
401.	2.70

З місячних вкладок від членів	$2,460.37
Процент від моргечів	959.45
Процент від бондів	575.00
Рент від реальности	100.00
Сплата моргечу	50.00
Разом	$4,144.82

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 21 Мартинів Лалія	112.00
в. 292 Сишицький Григорій	400.00
в. 355 Юркевич Йосиф	400.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за праці і друки	342.75
Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	208.00
Видатки канцелярійні, почта, експрес і т. п.	50.00
Інвестиції готівки в моргеджах	2,500.00
Разом	$4,487.75

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем квітня 1934 остала	$76,088.61
Прихід за травень	4,144.82
Разом	$80,233.43
Розхід за травень	4,487.75
Готівка з кінцем травня 1934 остае	75,745.68

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 75,745.68
Моргеджі	175,776.50
Бонди	86,802.50
Реальність	5,900.00
Разом	$344,224.68

Стан довжний:

Фонд посмертний	$247,277.87
Фонд адміністраційний	96,946.81
Разом	$344,224.68

Микола Мурашко, гол. пред.

Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

ВІТАМІН Ц.

Ще від 1907 р. знаємо, що гнилець, себто цинга, є недугою, викликаною браком певного додаткового віджививчого засобу, який назвали вітаміном Ц. Цей вітамін є у свіжій городині та овочах (капуста, помідори, шпінат, помаранчі, цитрини, малини), зате нема його в муці, фасолі, горосі, сушеній городині, консервах та виварених стравах.

Хемічний склад вітаміну Ц виявили 1932 р. досліди мадярського вченого, Сент Дердія. Цей дослідник дійшов після довголітньої праці до висновку, що вітамін Ц є кислотою нескомплікованої хемічної будови, званої гексуроновою кислотою. Цю кислоту добув Сент Дерді з деяких звіринних тканок (принирча) та з соку деяких овочів. Численні експерименти виказали, що гексуронова кислота дійсно запобігає гнильцеви і тому. Сент Дерді запропонував назвати її аскорбіновою (протискорбутною) кислотою. Тут слід зазначити, що висновки Сент Дердія потвердили дослідники цілого світа.

Одначе Сент Дерді, що працює науково як професор лікарської хемії в університеті у Сеґеді, виказав недавно, що сік зі свіжих (зелених) овочів паприки, якої так багато в околицях Сеґеду, має, порівнюючи, значно більше аскорбінової кислоти, себто вітаміну Ц, ніж сік помаранчі. З цього приводу славна хемічна фабрика Мерка приступила до масового виробу чистого вітаміну Ц, який можна дістати як готовий препарат в аптиках.

Кажуть, нібито якийсь лондонський багатий броварник записав своєму сестрінцеви великий маєток із заввагою, що все в роковини його смерти дасть собі вирвати здоровий зуб. Це тому, щоби бодай один чоловік згадував його в роковини його смерти з невдаваним плачем.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ОРГАНІЗУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

Коли слідити за поступом організування молоді в нас, а потім в інших народів, можна побачити велику ріжницю. В останніх ця справа стоїть на першому пляні народнього життя, а в нас навпаки. І насувається питання: чи організування молоді в нас є зайве? Колиж ні, то чому на таку важну справу така байдужність? На жаль, треба відповісти: Брак свідомости є підставою нашої байдужности. Колиб у нас була свідомість, то справа молоді захоплювала би нас усіх. Провідникам українських установ було би зайвим по всяк час про цю справу писати й говорити. Наші народні встанови були би заповнені молодю, себто молодими членами. Колиб у нас була свідомість, ми поступали би на взір мудрого батька, який дочекався дітей, придбав майна, подбав також, щоби його діти вміли й хотіли вести та й шанувати тяжко заощаджене ним майно.

Колиб у нас була свідомість... та ба, в цім бо й лихо! Брак свідомости дається відчути на всіх ділянках нашого життя, а мабуть найбільше при організуванню нашої молоді. На запит про молодь відповідаємо: „Маємо справи важніші, над якими нам треба думати, а молоддю хай батьки собі журяться!" Або: „Молодь організується хіба на розпусту". Або: „Молодь не повинна сама себе вести, бо може з часом взяти верх над нами (батьками)".

Такі і тим подібні наші думання і поступовання супроти нашої молоді не дозволяють їй як слід розвиватись. З того повстає невдоволення, на чім зроджується ненависть. Берім примір з природи: коли ростину, яка добувається із землі, приложили грудкою, вона мимо перешкоди стане рости бічними дорогами, вже не просто. Подібно річ мається й з нашою молоддю: коли не дозволити або шкодити їй в організаційнім життю, вона силою свого життя пічне розвиватись бічними дорогами, на яких дуже легко може скривити лінії свого характеру.

Інші признають потребу організування молоді, але на взір старокраєвий, стародавний. Мовляв, у нас своя минувшість, традиційні звичаї й обичаї. От що й повинно послужити за взір у вихованню нашої молоді.

Не можна заперечити, є в нашім народі скарбниця, з якої можна брати взори до виховання й організування молоді. Але є в нас теж доволі таких звичаїв, яких не тільки не вільно нам вказувати нашим дітям до наслідування, але найвищий час нам їх занехати.

Та загально кажучи, хто хотів би повести молодь стежками життя давніх людей, той нанесе їм необчисленої шкоди, бо така молодь скорше чи пізніше буде приневолена обставами часу піддатись у життевій боротьбі.

Багато з нас є тої думки, що подбати про поживу дитини, одіж, мешкання тай про шкільну (примусову) науку вистарчає. Це тільки необхідні засоби до життя. Одначе людина, щоб почувала себе між людьми людиною, повинна мати те, чого ні родичі, ні школа дати їй не можуть, а дає їй час перебування у відповіднім гурті, себто організації.

Яким важним для людини є гурт (організація), хай послужить цей історичний примір:

В 469 році перед Христом в Греції, в місті Атенах, жив славний чоловік, фільософ, на імя Сократ. Його науки люди любили й радо слухали. Одного разу зібралась, як звичайно, біля нього громада людей. жиють гуртом, хоч у гурті люди сваряться, ворогують, а в поодинокім життю спокій?

„В гурті вигідніше й робити охотніше, а самому не так", каже один.

„Самому страшно булоб жити й боротись від нападу звірів чи людей", відповів другий.

„В гурті веселіше, а самому нудно; та й боги наказують, щоби люди жили гуртом, а не самотою", відізвався третій.

„Добре говорите, сказав Сократ, та тільки забуваєте, що в гурті сваряться, ворогують. А як краще жити: чи в сварні й ворожнечі чи в спокою?"

Люди без надуми відповіли: „В спокою".

„Як же це погодити", каже Сократ. „Ви казали, що ліпше жити гуртом, але в гурті неспокій; а тепер кажете, що краще жити в спокою, а спокій тільки в поодинокім життю".

Заскочені таким питанням люди не знали, що відповісти. По хвилі один з гурту каже: „Треба, щоби люди були один одному приятелями, не ворогами".

„А що робити, щоб люди були собі приятелями? — запитав Сократ.

Тоді один з молодих слухачів відповів: „Треба, щоби кожний робив діло не для себе, а для гурту".

„Добре ти сказав", відповів Сократ.

Бачимо з науки того великого грецького фільософа Сократа й людей, які відповідали, а які жили приблизно 2,400 літ тому, що практичніще й веселіще людям жити гуртом, себто організаційно.

Чи не дивним видається, коли нині в 20-тім століттю є люди, й то, на жаль, між нами, які кажуть: нам, себто нашим дітям, організації не треба. Та як би воно не було, нам треба поборювати упередження до організування нашої молоді. До помочі в цій тяжкій боротьбі з нашою несвідомістю повинні ми мати в уяві страшний, але в майбутньому правдивий образ величезних моральних і матеріяльних страт, себто страт наших дорогих організацій, коли ми не подбаємо за життя підготовити своїх дітей до майбутнього систематичного перебрання наших інституцій.

Ми повинні мати в нашій уяві рідний край, його ворогів, які зі всіх сторін нищать його надбане моральне й матеріяльне добро.

І коли ця ворожа рука нищить ріжного роду українські установи, то в тій важній хвилі, або, як каже Т. Шевченко „у це время люте", наша молодь тут на вільній землі повинна собою заповнити ці прогалини, які витворила й безнастанно витворює ворожа сила.

Маючи перед собою такий образ, ми повинні прийти до ось якого висновку: В кожній громаді, де ще молодь не є зорганізована, приступити негайно до її зорганізування (хлопців і дівчат). Всі ті, що вже існують як організації й ново-засновані, повинні стати членами запомогової української організації. Ми, як батьки, так і ті, що мають який провід в громаді, повинні про це подбати й прийти молоді з моральною й матеріяльною помічю, а тоді певно буде можна спокійно доживати нам свого віку.

Йосиф Буката,
Карнегі, Па.

СОВІТСЬКА ПОЧТА І СУД.

Московські „Ізвєстія" (з 16. 5) розказують про дві події, які краще як довгі вчені розправи говорять про совітську „плянову" точність, комунікацію тощо.

Одного дня в почтовім уряді у Вороніжі надав один громадянин 15 листів „поручених — експрес". Це звичайне діло. Листи взяла якась там громадянка-урядовець, покрила їх печатками, марками, латинськими знаками чи „почтово-телеграфною магією" і справа скінчена. Згаданий совітський громадянин — як кажуть „Ізвєстія" — мав велике щастя. З 15 листів прийшли на місце призначення аж 8. Пропало всього яких 7 штук. Одначе згаданий громадянин — як каже совітський орган — був фантастом. Йому захотілося, щоб з 15 листів дійшли до адресата бодай 10. Тому кинувся на всі боки, лаяв почту й почтову магію, навіть комісаря почти. Цим громадянином був ніхто інший як комісар звязку, Риков. Щож доперва діється з листами чи справами звичайного собі смертельника.

Жив собі в Черкасах технік цукроварні, Тимошков. В 1920 р. родила його жінка сина. Звичайна подія. Тимошков наняв няньку, громадянку Евдокію, яка мала викормити синка. Контракт на 10 місяців потвердив місцевий нотаріят. Все було в порядку. Одначе після шестого місяця громадянка Евдокія застрайкувала. Сказала, що виходить замуж і не буде більше кормити дитини. Тимошков скаржить до суду, щоби мамка кормила дитину до кінця. Місцевий суд відкинув скаргу. Тимошков іде в другу інстанцію. Одначе тут якось справа застрягла. Рішення як нема, так нема.

Синок ріс, нова мамка його викормила. Рік за роком ішов. Син скінчив уже семилітню школу. Його сопран перемінився в баска, під носом показався мошок, чотирнацять літ за плечима. Аж ось Тимошкову доручено письмо другої інстанції в справі його процесу з мамкою Евдокією. Друга інстанція рішила: Докормити!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

На ріжні цілі.

Громадянин С. Рачук і п. Рачук справляли 25-літній ювилей свого подружа. Забава відбулися в українській галі по Службі Божій, яку відправив о. М. Колтуцький. Підчас забави громадяни В. Запаржоний і Д. Підгайний занялися збіркою і зібрали $14.80, які переслано до краю через Обєднання з призначенням по 5 на Рідну Школу і боєву акцію, а $4.80 на інвалідів. Жертвували по $1: М. Юркевич, М. Шевчук, Н. Любий; по 50 ц.: А. Коник, Д. Коростинський, Д. Підгайний, С. Рачук, А. Цапко, Т. Солодва, В. Могильський, Й. Ганусич, Н. Бабаляк; по 25 ц.: А. Запаржоний, В. Запаржоний, Т. Данилюк, І. Мадрига, М. Беднарчик, І. Божик, П. Пахомський, В. Загвоцький, П. Головка, А. Сисак, Т. Марак, П. Божко, К. Федорчак, П. Грегораш, К. Койчук, І. Дявло, С. Газин, С. Каспряк, Я. Ільків, Л. Копчук, В. Кузьма, Т. Пристач, П. Оскарт.

—o—

БРУКЛИН, Н. Й.

З гостини на Рідну Школу.

Дня 3-го червня відбулася гостина в домі громадян Володимира і Параскевії Курило з нагоди посвячення проповідальниці в укр.-кат. церкві Сошествія св. Духа. Підчас гарної забави забрав слово наш відомий громадянин Стефан Заблоцький і згадав за рідний край, а зокрема за Рідну Школу. Чесні гості зложили на ту ціль $12.25, які вислано до краю через Обєднання.

Жертвували: С. Заблоцький $5; по $1: І. Сенько, В. Курило, М. Куделяк, А. Денега, М. Демянчук, М. Ціх; по 50 ц.: І. Вітюк, Т. Дубайло, а А. Дула 25 центів.

І. Вітюк.

Славний німецький композитор Макс Реґер диригував раз на концерті в Штрасбурзі. По концерті приймали Реґера вечерою. Якась пані стала дуже мучити композитора ріжними скрученими компліментами. Вкінці вона сказала:

— Шкода лише, пане професоре, що при диригуванні глядачі не бачили вас зпереду.

На це Реґер вклонився тій пані та сказав:

— Це нічого, прошу пані. Бо, як відомо, я зпереду зовсім такий самий, як і ззаду (Реґер читане ззаду, чи пак з кінця дасть також „Реґер).

—o—

— Як я слухаю музики — каже жінка — відхочується мені їсти й пити.

На другий день чоловік купив жінці ґрамофон.

—o—

— Мушу завтра конче заплатити довг: двіста долярів.

— Ну? — А я не маю ні цента, тому я прийшов просити тебе, щоб ти позичив мені двіста долярів, хай би я віддав той довг.

— А то чудове! То ти хочеш узяти двіста долярів від мене, твого приятеля, на це, щоби їх дати комусь чужому? Не дам тобі!

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (11)

Власне цю хвилю, як пантера ледви могла вдержатися на галузі, вибрав Тарзан за момент, що надається до нападу. З криком, котрий ще скріпив гуркіт грому, він скочив.

Він упав на хребет пантери, а його ніж застряг глибоко в її боці. Потім пантера з люти, болю, ненависти й бажання ратувати життя, збожеволіла.

Ревучи й дручи кігтями по хитаючійся галузі, пантера пробувала обернутися та вдарити малпу, що сиділа на її хребті. Держачися всею силою хребта пантери та не даючи пантері обернутись на себе, він упав у темноту.

Падаючи з тріском через ломлячеся гилля, обоє впали вниз. Тарзан не пускав ні на хвилю пантери зі своїх смертельних обіймів. Він памятав добре, що правдио джунґлів голосило, що один з борців мае згинути, заки другий зможе перемогти.